

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1106-

11. november 2022

Byvekstavtaler – Endret bruk av tilskudd til reduserte bompenger og bedre kollektivtilbud – avklaringer

Vi viser til e-post av 5. oktober 2022 med Statens vegvesen sitt forslag til prosess for endrede vilkår for bruk av tilskudd til reduserte bompenger og bedre kollektivtilbud i byvekstavtalene.

Bakgrunn

Regjeringen har tidligere besluttet at den delen av dette tilskuddet som frem til nå har vært øremerket reduserte bompenger, i stedet kan brukes til tiltak for bedre kollektivtransport etter lokal prioritering, jf. Prop. 111 S (2021–2022) *Nokre saker om veg, særskilde transporttiltak og transport i byområda mv.* For Nord-Jæren gjelder dette også tilskuddet som kompensierer for fjerning av rushtidsavgift i bomringen.

Den konkrete bruken av tilskuddene i det enkelte byområde er nedfelt i de inngåtte byvekstavtalene/tilleggsavtalene. Dersom lokale myndigheter ønsker å endre bruken av tilskuddet som går til reduserte bompenger slik det nå er åpnet for, vil det innebære en endring av inngåtte avtaler. Vi viser til Samferdselsdepartementets brev av 23. august 2022 der det framgår at hvis lokale myndigheter ønsker å endre bruken av tilskuddsmidlene, vil det være behov for lokalpolitisk behandling før endringen nedfelles i et tillegg til tidligere inngåtte byvekstavtaler/tilleggsavtaler. I den påfølgende dialogen med Statens vegvesen og etter tilbakemelding fra flere av byene har det vist seg å være behov for ytterligere presiseringer av prosessen for å endre bruken av midlene. Statens vegvesen har i e-posten av 5. oktober 2022 oversendt et forslag til hvordan dette kan håndteres.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Veg-, by- og
trafikksikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Mari Braaten
Larsen
22 24 83 56

Statens vegvesens vurderinger

Statens vegvesen vurderer det slik at departementets brev av 23. august 2022 ikke endrer eksisterende beslutningslinjer, dvs. at beslutningen om å endre bruken av tilskuddsmidlene i byvekstavtalene slik det er åpnet for i Prop. 111 S (2021–2022) krever lokalpolitisk behandling hos partene som har styringsansvar for bompengepakken. Departementet bekrefter denne vurderingen.

Videre viser Statens vegvesen til at beslutningen om hva tilskuddet skal brukes til, skal gjøres etter lokal prioritering av partene i byvekstavtalen. Dette kan gjøres ved at partene beslutter bruk av tilskuddet gjennom rulleringen av handlingsprogrammet. Det er slik Statens vegvesen ser det ikke krav om detaljering av bruken av det statlige tilskuddet for hele avtaleperioden, så lenge partene holder seg til formålet for bruk av midlene. Alternativt, dersom det er behov for beslutning for hele perioden, foreslår Statens vegvesen at dette gjøres gjennom vedtak i styringsgruppene, som bekrefter planene for bruk av tilskuddet for hele perioden til 2029, og at dette legges ved som et tillegg til byvekstavtalen. Statens vegvesen ber om tilbakemelding på om de kan legge en slik prosess til grunn.

Samferdselsdepartementets vurderinger og videre oppfølging

Samferdselsdepartementet gir tilslutning til forslaget fra Statens vegvesen. Det vil etter vår vurdering være tilstrekkelig at partene beslutter hvordan midlene skal brukes gjennom den årlige rulleringen av handlingsprogrammet, som behandles lokalpolitisk av partene. Vi ser det som særlig viktig i den forbindelse at lokale myndigheter forplikter seg til å bruke midlene i tråd med formålet, og at planlagt bruk konkretiseres på et slikt nivå at midlene kan forventes å bli brukt innenfor budsjettåret. Departementet legger samtidig til grunn at dersom lokale myndigheter beslutter å endre bruken slik at hele tilskuddet går til tiltak for bedre kollektivtilbud, vil det gjelde for hele avtaleperioden.

Departementet har i Prop. 1 S (2022-2023) lagt til grunn at endringen gjelder fra 2023. Muligheten for å endre bruken av tilskuddet kan ut fra dette tre i kraft fra 2023, og vil dermed gjelde midler som bevilges f.o.m. 2023. Ut over dette er det lokale myndigheter som beslutter om og når de ønsker å endre bruken av midlene. Det vil derfor kunne variere hvordan dette implementeres i det enkelte byområdet. Siden handlingsprogrammene som gjelder for perioden 2023-2026 allerede er vedtatt lokalt, vil 2023 kunne bli et overgangså der endret bruk av midlene ikke er forankret i gjeldende handlingsprogram. I slike tilfeller vil det være behov for behandling i styringsgruppen for å avklare hvordan midlene skal brukes i 2023, og for å sikre at vilkårene for tilskuddet blir fulgt opp.

Samferdselsdepartementet ber om at Statens vegvesen følger opp føringene i dette brevet overfor de lokale partene. Hvis lokale myndigheter beslutter å endre bruken av tilskuddsmidlene, ber vi om at Statens vegvesen som leder av de administrative styringsgruppene redegjør for dette i et brev til departementet. I brevet ber vi om en kort orientering om hvordan delen av tilskuddet til reduserte bompenger er brukt så langt i avtaleperioden (2020-2022), og på hvilken måte lokale myndigheter har vedtatt å bruke midlene til bedre kollektivtilbud i handlingsprogrammet og om dette er i tråd med formålet for

tilskuddet. Det må også framgå fra hvilket tidspunkt endringen i bruk av tilskuddet vil skje, og hvordan midlene er planlagt brukt i 2023 dersom det ikke framgår av gjeldende handlingsprogram. Samferdselsdepartementet vil besvare et slikt brev. En tilslutning fra departementet i brev form vil, sammen med lokale myndigheters redegjørelse, utgjøre en tilstrekkelig dokumentasjon på endret bruk av tilskuddet og anses som et tillegg til tidligere inngåtte byvekstavtaler/tilleggsavtaler.

Med hilsen

Ingun Hagesveen (e.f.)
avdelingsdirektør

Mari Braaten Larssen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer